

RINNALLA- Taide- ja kerrontalähtöinen mentoritoiminta lasten sosiaalisemotionaalisten taitojen oppimisen tukijana varhaiskasvatuksessa 2018-2020

TIETOSUOJASELOSTE

Olet osallistumassa Turun yliopiston Opettajankoulutuslaitoksella Rinnalla- hankkeessa tehtävään tutkimukseen. Tutkimuksen tietosuojaselosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa. Tässä tutkimuksessa käsitellään sinua koskevia henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-astus, 679/2016, ja voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö) mukaisesti. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivisia seurauksia, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Turun yliopisto, FI-20014 Turku

Tutkimuksen vastuullinen johtaja

Marita Neitola, [+358503391626](tel:+358503391626)/marita.neitola@utu.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Turun yliopiston tietosuojavastaavan yhteysosoite: dpo@utu.fi

Tutkimuksen suorittajat

Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeessa tutkijoina ovat seuraavat henkilöt Turun yliopistosta: Timo Ruusuvirta, Päivi Granö, Serja Turunen, Marita Neitola ja Juli-Anna Aerila. Lisäksi tutkijana toimii Merja Kauppinen Jyväskylän yliopistosta. Hankkeessa työskentelee vastuullisen johtajan alaisuudessa projektityöntekijä (Mari Siipola).

Tutkimusaineiston keruuseen osallistuvat myös hanketoimijoina mentoriopettajat, jotka ovat Turun yliopiston palveluksessa (Merja Alhoke, Tiina Sironen, Anu Lamminen, Pii Laaksonen ja Johanna Viianen) sekä hankkeen koordinaattori Katri Moisio (TY), joka toimii myös henkilötietorekisterin pitäjänä yhteistyössä hankkeen johtajan kanssa ja valmistelee omaa pro gradu -työtään hankkeen aineistosta. Hankkeen tutkimusaineistoja käytetään myös Turun opettajankoulutuslaitoksen Rauman kampuksen pro gradu -töiden aineistoina, mutta vain hankkeen johtajan graduryhmässä ja valvonnassa.

Tutkimusrekisterin nimi

Rinnalla - Taide- ja kerrontalähtöinen mentoritoiminta lasten sosiaalisemotionaalisten taitojen oppimisen tukijana varhaiskasvatuksessa

Käsittelyn tarkoitus

Rinnalla-hanke on Turun ja Oulun yliopistojen yhteishanke. Kyseessä ei kuitenkaan ole yhteistyöhankkeena tehtävä tutkimus. Hankkeessa tehtävä tutkimus on kummankin yliopiston itse hallinnoimaa eikä yhteistyötä tutkimuksen osalta tehdä. Näin ollen kaikki Turun yliopiston osahankkeessa kerätyt aineistot käsitellään vain Turun yliopiston hanketoimijoiden ja tutkijoiden toimesta. Turun yliopiston osahankkeen aineistonkeruu kohdistuu vain Turun yliopiston osahankkeessa toimiviin päiväkodeihin Eurajoella, Laitilassa, Raumalla ja Porissa (päiväkodit tarkemmin tutkimussuunnitelmassa). Oulun yliopiston osahankkeen johtajana toimii Pirjo Suvilehto (pirjo.suvilehto@oulu.fi).

Rinnalla -hankkeen tarkoituksena on kokeilla ja tutkia taide- ja kerrontalähtöisten menetelmien soveltuvuutta lasten sosiaalisemotionaalisten taitojen oppimiseen varhaiskasvatuksessa. Ensimmäinen tutkimuksen osa-alue on sosiaalisemotionaalinen kompetenssi ja sosiaalisemotionaalisten taitojen kehittyminen ja oppiminen, opettaminen sekä oppimisympäristön laatu. Toinen tärkeä alue on taide- ja kerrontalähtöisten menetelmien soveltuvuus, merkitys ja vaikuttavuus sosiaalisemotionaalisten taitojen oppimisessa sekä kokemukset taide- ja kerrontalähtöisistä menetelmistä, ja kolmanneksi hankkeessa ollaan kiinnostuneita siitä, miten mentorivalmennus ja mentorityöskentely (Rinnalla-malli) soveltuvat varhaiskasvatuksen täydennyskoulutusmenetelmäksi.

Hankkeessa Turun yliopiston osahankkeen tutkijat toteuttavat tätä kehitys- ja tutkimustyötä. Hankkeessa syntyy seuraavia tutkimusaineistoja: erilaiset lasten tuotokset (tekstit, kuvat, tuotteet), lasten sekä lapsiryhmien haastattelut ja lasten sekä lapsiryhmien toimintaa kuvaavat video-, ääni- ja kuva-aineistot, lasten haastatteluaineistot, päiväkodin henkilöstön ja lapsiryhmien vanhempien haastatteluaineistot sekä muut kyselylomakeaineistot. Hankkeen tuotoksena syntyy kirja taide- ja kerrontalähtöisen menetelmien toteutuksesta varhaiskasvatuksessa. Lisäksi hankkeen toiminnan kautta syntyy lasten sosiaalisemotionaalisia kompetenssia, ml. sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja ja niiden oppimista paremmin huomioiva toimintamalli ja -kulttuuri, mikä edistää lasten nykyistä ja myöhempää sosiaalisemotionaalista terveyttä ja hyvinvointia sekä ehkäisee sosiaalista syrjäytymistä. Hankkeen mentorikokeilun tuloksena luodaan uudenlainen työpaikalle tuotava täydennyskoulutusmalli.

Henkilötietoryhmät

Henkilötietoja ovat kaikki ne tiedot, joista henkilö on yksilöitävissä joko suoraan tai epäsuorasti. Tutkimuksessa käsiteltävillä henkilötiedoilla tarkoitetaan tutkittavan suoria henkilötietoja kuten nimeä, ja epäsuoria henkilötietoja kuten ikää, syntymäaika, sähköpostiosoitetta, valokuvaa tai videokuvaa. Tässä tutkimuksessa aineistosta riippuen tarvitaan mahdollisesti vanhempien ja henkilökunnan sähköpostiosoitteita, nimiä, ikätietoja, ammattitietoja, lasten syntymäaika ja ikää. Lapsia myös valokuvataan ja videoidaan heidän suostumuksellaan.

Käsiteltävät henkilötiedot ja niiden säilytys: Yllä mainitut henkilötiedot ovat salassa pidettäviä, ja niiden käsittelyssä noudatetaan tieteellisen tutkimukseen eettisiä periaatteita ja tietosuojaa koskevia säädöksiä. Tiedot säilytetään lukitussa tilassa ja yliopiston tietoturvan suojaamassa verkkoympäristössä, jonne pääsevät tunnuksin ja salasanoin vain hankkeen yllämainitut tutkijat ja toimijat.

Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeessa ei käytetä henkilötietoja sisältävien aineistojen keruuseen pilvipalveluita. Kaikesta tutkimusaineistosta hävytetään analysointivaiheessa suorat tunnistetiedot (pseudonymisointi). Henkilötietoja tai niitä sisältäviä aineistoja ei luovuteta yliopiston ulkopuolelle tai muuhun kuin yllä kuvattuun käyttöön. Tutkijat myös käsittelevät havainnoinneissa tuotettuja muistiinpanoja, joissa saattaa olla epäsuoria henkilötietoja. Mahdollisissa julkaisuissa huolehditaan, ettei näitä tunnistetietoja ole. Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluontoisia henkilötietoja.

Tutkimuksen päättymisen jälkeen tiedot arkistoidaan anonymisoina IDA-tallennuspalveluun. Ne aineistot (kuten videoaineistot, valokuvat), joita ei voida anonymisoida, tuhoetaan tutkimusten valmistuttua. Kunkin Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeen osatutkimukselle on nimetty vastuuhenkilö, joka huolehtii tietosuojaan liittyvistä asioista yhteistyössä hankejohtajan kanssa.

Mahdolliset henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät

Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeessa syntyviä henkilötietoja sisältäviä aineistoa käsittelevät vain Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeen tutkijat ja hanketoimijat.

Lisäksi tutkijana toimii Merja Kauppinen Jyväskylän yliopistosta. Tietoja ei siirretä tai luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Käsittelyperuste

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6, kohta 1 (valitse yksi peruste kuhunkin käyttötarkoitukseen):

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen säädökset:
 - yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö x tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
 - rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä

Tietojen julkisuus tai salassapito

Tiedot eivät ole julkisia, lukuun ottamatta hankepäiväkotien ja mentorien nimiä. Ne löytyvät hankkeen kotisivuilta.

Rekisteröidyn oikeudet

Kaikilla Rinnalla-hankkeen Turun yliopiston osahankkeen henkilörekisteriin kuuluvilla on oikeus rekisterinpitäjältä pääsy itseä koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää kyseisten tietojen oikaisemista tai poistamista taikka käsittelyn rajoittamista ja vastustaa käsittelyä. Tätä noudatetaan erityisesti varhaiskasvatusikäisten ja heidän vanhempinsa kohdalla.

Henkilötietorekisteriinkuuluvalla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietoja tutkimuksessa ja mitä henkilötietoja tutkimuksessa käsitellään. Rekisteriin kuuluva voi myös halutessaan pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista ja pyytää nähtäväkseen tutkimuksesta tehdyn tietosuojailmoituksen. Lisäksi rekisteriin kuuluville ilmoitetaan rekisteristä vastaavan henkilön yhteystiedot. Rekisteriin kuuluvalla on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle. Rekisteröidyn oikeudesta tietojen poistamiseen poiketaan tietosuoja koskevan lainsäädännön mukaisilla perusteilla siltä osin kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tietojen poistaminen saattaisi esimerkiksi vääristää tutkimuksen tuloksia, tai jokin oleellisen tärkeä havainto jäisi saamatta.

Muut informoitavat tiedot

Palvelun käytöstä syntyy lokimerkintöjä, joita käytetään palvelun tietoturvallisuudesta huolehtimiseen, palvelun tekniseen kehittämiseen sekä vikatilanteiden havaitsemiseen, estämiseen ja selvittämiseen (Tietoyhteiskuntakaari (917/2014) 138§, 141§, 144§, 272§). Lokeja säilytetään näihin tarkoituksiin tarvittava aika eikä niitä käytetä muuhun tarkoitukseen.